

**EDUCAȚIA FINANCIARĂ CA INSTRUMENT PENTRU
ERADICAREA SĂRĂCIEI ȘI PROMOVAREA EGALITĂȚII:
ANALIZA IMPACTULUI ASUPRA ODD1 ȘI ODD10³¹**

**FINANCIAL EDUCATION AS A TOOL FOR POVERTY
ERADICATION AND PROMOTING EQUALITY:
ANALYSIS OF IMPACT ON SDG1 AND SDG10**

Maria COJOCARU

ORCID ID:0000-0003-0357-5689

Email: maria.cojocaru@usm.md

Moldova State University

Maria-Lavinia BULEAC

ORCID ID: 0009-0006-6828-8890

Târgu Jiu, Gorj, România

Școala Doctorală de Științe Juridice și Economice,

Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 336-048.67:316.42 DOI: <https://doi.org/10.59295/ssdoed2025.45>

Summary: *This study explores how financial education contributes to reducing poverty and promoting equality, highlighting the crucial role of financial inclusion and financial technologies (FinTech) in fulfilling Sustainable Development Goals (SDGs) 1 and 10. The research seeks to examine the interconnectedness of financial education, financial inclusion, and FinTech as a unified system capable of driving positive impacts on sustainable development and social well-being. The research methodology included the analysis of specialized literature and the systematization of relevant indicators for evaluating the correlations among these elements. The results highlight that financial education improves individuals' ability to save, invest, and avoid excessive debt, while financial inclusion facilitates access to essential services for vulnerable groups. Additionally, FinTech reduces costs and expands access to financial services, contributing to poverty eradication and inequality reduction. The synergy between these three components creates a*

³¹ Articolul este elaborat în cadrul subprogramului „Consolidarea mecanismelor socio-economice și juridice de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor” (CONSEJ 01.05.02)

transformative impact, enabling active participation in the economy and promoting social equity.

Keywords: *financial education, financial inclusion, fintech, poverty reduction, social equity.*

Rezumat: *Acest studiu explorează modul în care educația financiară contribuie la reducerea sărăciei și la promovarea egalității, evidențiind rolul crucial al incluziunii financiare și al tehnologiilor financiare (FinTech) în îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) 1 și 10. Cercetarea urmărește să examineze interconexiunea educației financiare, incluziunii financiare și FinTech ca un sistem unificat de impact pozitiv și de dezvoltare socială sustenabilă. Metodologia cercetării a inclus analiza literaturii de specialitate și sistematizarea indicatorilor relevanți pentru evaluarea corelațiilor dintre aceste elemente. Rezultatele evidențiază faptul că educația financiară îmbunătățește capacitatea indivizilor de a economisi, de a investi și de a evita îndatorarea excesivă, în timp ce incluziunea financiară facilitează accesul la servicii esențiale pentru grupurile vulnerabile. În plus, FinTech reduce costurile și extinde accesul la serviciile financiare, contribuind la eradicarea sărăciei și la reducerea inegalității. Sinergia dintre aceste trei componente creează un impact transformator, permițând participarea activă în economie și promovând echitatea socială.*

Cuvinte-cheie: *educație financiară, incluziune financiară, fintech, reducerea sărăciei, echitate socială.*

Introducere

În această cercetare ne-am propus cercetarea impactului educației financiare asupra reducerii sărăciei și promovării egalității, considerând-o importantă pentru mai multe motive:

ajută la înțelegerea nevoilor financiare ale grupurilor vulnerabile și a barierelor care le împiedică să acceseze oportunitățile economice.

permite evaluarea efectelor educației financiare asupra capacității indivizilor de a economisi, investi și evita datoriile excesive, contribuind la reducerea sărăciei.

educația financiară sporește accesul la servicii financiare, ceea ce poate diminua inegalitățile economice și sociale și contribuie la echilibrul dintre diferitele grupuri socio-economice, oferindu-le tuturor șansa de a participa activ în economie.

oferă support pentru fundamentarea politicilor publice: rezultatele cercetării oferă date concrete care pot ghida instituțiile statului, organizațiile și instituțiile financiare în dezvoltarea de strategii pentru reduce-

rea sărăciei și promovarea egalității prin implementarea și promovarea educației financiare a cetățenilor.

Caracterul inovator al studiului realizat este explorarea sinergiei dintre nivelul competențelor financiare, care sunt rezultatele educației financiare, incluziunea financiară și FinTech în contextul realizării Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030 (ODD), în special ODD 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale, peste tot și, ODD 10: Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări. Ipoteza științifică, care urmează să o testăm constă în faptul că interdependența dintre aceste trei elemente funcționează ca un sistem interconectat, care poate genera rezultate transformative în contextul dezvoltării durabile și al bunăstării sociale.

Rezultate si discutii

Studierea literaturii de specialitate ne-a permis să deducem următoarele constatări privind interdependența dintre cele 3 variabile și atingerea obiectivelor enunțate:

1 Incluziunea financiară și atingerea SDG 1 și SDG 10

Incluziunea financiară este un instrument esențial pentru reducerea sărăciei (SDG 1) și inegalităților (SDG 10), având un impact semnificativ asupra îmbunătățirii calității vieții în rândul populațiilor vulnerabile. Accesul la servicii financiare, precum economiile, creditele și plățile digitale, contribuie la reducerea vulnerabilității economice și sprijină dezvoltarea unei economii sustenabile. De exemplu, potrivit unui raport al Alianței pentru Incluziune Financiară din anul 2018, accesul la servicii financiare a crescut semnificativ în mediul rural al Mongoliei datorită implementării unor politici financiare dedicate [1, p.24]. Fiind promovate de instituțiile nebancare care oferă servicii financiare digitale, inovațiile financiare au avut un impact semnificativ în Mongolia. În anul 2018 circa 84% din populație utilizau servicii financiare digitale, iar împrumuturile prin intermediul dispozitivelor mobile au atras peste un sfert din populația adultă. Servicii financiare netraditionale au contribuit la promovarea unui echilibru de gen mai mare și au permis furnizorilor să vizeze populațiile insuficient deservite, în special rezidenții din zonele rurale și tinerii.

În context global, cercetarea Global Findex raportează că aproape o treime dintre adulții din țările cu economii emergente care au plătit o factură de utilități dintr-un cont bancar au făcut acest lucru pentru prima dată după 2020, evidențiind progresul tehnologic și adoptarea pe scară largă a plăților digitale [2, p.51]. De asemenea, UNCTAD [3, pag. 182] a subliniat importanța accesului echitabil la tehnologiile digitale pentru promovarea dezvoltării economice incluzive, având în vedere dispari-

tățile semnificative între regiunile mai dezvoltate și cele marginalizate, iar Cihak, M, Sahay, R. ș.a. au pus în evidență importanța microfinanțării pentru stabilitatea și creșterea economică [4, p132].

Digitalizarea serviciilor financiare, de asemenea, are un rol esențial în reducerea decalajelor economice dintre țările dezvoltate și cele în dezvoltare [2]. H. Morshadul subliniază contribuția fintech-ului la sprijinirea economiilor emergente, îmbunătățind condițiile economice și reducând sărăcia [5]. Acesta relevă importanța accesului la servicii financiare digitale, esențiale pentru creșterea economică și reducerea inegalităților în regiunile vulnerabile, ceea ce susține atingerea ODD 1 și ODD 10.

2 Impactul fintech-ului asupra incluziunii financiare

Tehnologiile financiare (Fintech) au un impact semnificativ în promovarea incluziunii financiare, în special în regiunile în care infrastructura bancară tradițională este limitată. În anul 2021 circa 74% din utilizatorii de conturi mobile din Africa Sub-sahariană au folosit aceste conturi pentru plăți interne de remitență, iar M-PESA, de exemplu, a fost un pionier al acestor servicii, vizând în mod special piața de remitență domestică din Kenya, cu sloganul “Trimite bani acasă” [2, p.107]. Raportul UNCTAD Digital Economy Report 2024 subliniază importanța cooperării internaționale în crearea unor sisteme de plăți transfrontaliere sigure [3, p.60]. Reglementările favorabile fintech-ului pot contribui la reducerea inegalităților sociale și pot facilita extinderea accesului în regiunile rurale, constatare dedusă din diferite cercetări [6; 8]. În plus, cercetările recente sugerează că adoptarea tehnologiilor blockchain în domeniul serviciilor financiare îmbunătățește transparența, sprijinind persoanele care caută servicii financiare accesibile [9, p.1566-1567]. Alianța pentru Incluziune Financiară subliniază, de asemenea, importanța parteneriatelor public-private pentru îmbunătățirea accesibilității fintech-ului [1, p.20].

În ceea ce privește reglementările financiare favorabile fintech-ului, este esențial să existe un cadru legislativ solid, deoarece reglementările adecvate permit integrarea extinsă a serviciilor financiare digitale. Aceste reglementări pot contribui la reducerea inegalităților economice și sociale, promovând accesul la servicii financiare pentru populațiile din zonele rurale și susținând o incluziune financiară mai largă. Astfel, un cadru favorabil de acest gen poate sprijini expansiunea fintech-ului, în special în regiunile cu infrastructură financiară limitată.

Implementarea fintech-ului în scopul promovării incluziunii finan-

ciare se confruntă cu numeroase provocări, în special în regiunile defavorizate. Unul dintre cele mai mari obstacole identificate în literatura de specialitate este lipsa infrastructurii digitale, în special accesul limitat la internet de mare viteză și la dispozitive mobile. De exemplu conform unui raport al Băncii Mondiale (2021), accesul la internet rămâne limitat în regiunile din Asia de Sud și Africa Subsahariană unde mai puțin de jumătate dintre adulți au acces, ceea ce limitează utilizarea soluțiilor fintech în aceste zone [2, p.113]. Reglementările financiare insuficiente reprezintă un alt obstacol semnificativ, în special în economiile emergente, unde un cadru legislativ nesigur poate descuraja inovațiile și poate împiedica dezvoltarea fintech-ului [4]. De asemenea, lipsa educației financiare este un factor important. Multe persoane din economiile emergente nu au abilități financiare de bază, ceea ce limitează adoptarea tehnologiilor financiare [10]. Studiul Global Findex (2021) subliniază că proprietatea de cont continuă să fie scăzută în rândul adulților cu un nivel scăzut de educație, aceștia fiind cu 14 puncte procentuale mai puțin susceptibili să aibă un cont decât cei cu cel puțin educație secundară [2, p.28].

Argumentele prezentate mai sus demonstrează că între educația financiară, incluziunea financiară, FinTech și eradicarea sărăciei este o relație de interdependență, manifestându-se după cum urmează:

Alfabetizarea financiară contribuie la eradicarea sărăciei prin îmbunătățirea capacității oamenilor de a lua decizii financiare mai bune, de a economisi, de a investi și de a planifica pentru viitor. Persoanele care înțeleg conceptele financiare de bază pot evita capcanele datoriei excesive și pot accesa oportunități economice.

Incluziunea financiară oferă acces la servicii financiare de bază, cum ar fi conturile bancare, microcreditele, asigurările și economiile. Persoanele sărace, care anterior erau excluse din sistemul financiar tradițional, pot beneficia de instrumente esențiale pentru stabilizarea veniturilor și reducerea vulnerabilității economice.

FinTech sprijină realizarea ODD1 prin reducerea costurilor asociate serviciilor financiare tradiționale și prin extinderea accesului la aceste servicii persoanelor din mediul rural sau marginalizate.

O sistematizare similară am efectuat și în scopul corelării interdependenței dintre aceste 3 elemente și obiectivul reducerii inegalităților (ODD10 – Reducerea inegalităților):

Educația financiară reduce inegalitățile sociale și economice prin echiparea indivizilor cu cunoștințe și abilități pentru a-și gestiona mai

bine resursele financiare. Persoanele bine educate financiar sunt mai puțin susceptibile de a fi exploatare de practici financiare incorecte.

Incluziunea financiară asigură că persoanele marginalizate – cum ar fi femeile, minoritățile sau locuitorii din zonele rurale – au acces egal la oportunități economice. Aceasta contribuie direct la reducerea decalajelor de venit și oportunitate dintre diferite grupuri sociale.

FinTech joacă un rol-cheie în democratizarea accesului la finanțare. Prin utilizarea tehnologiilor digitale, FinTech reduce barierele geografice și de cost, oferind servicii financiare personalizate pentru categorii subreprezentate. De exemplu, platformele de creditare peer-to-peer pot oferi finanțare antreprenorilor din medii dezavantajate.

Prin urmare, se confirmă ipoteza că există un efect sinergetic între educația financiară, incluziunea financiară și FinTech în contextul realizării acestor două obiective de dezvoltare durabilă ODD1 și ODD10, care se materializează într-un impact pozitiv. Astfel, persoanele alfabetizate financiar sunt mai predispuse să utilizeze serviciile FinTech pentru accesarea unor produse financiare. Incluziunea financiară oferită de FinTech ajută la eliminarea barierelor tradiționale, cum ar fi lipsa accesului la instituțiile bancare în zonele rurale. Educația financiară integrată în platformele FinTech (de exemplu, aplicații care monitorizează cheltuielile sau oferă sfaturi financiare) poate spori încrederea utilizatorilor și reduce inegalitățile de oportunitate. Spre exemplu, platforma de plăți mobile M-Pesa implementată în Kenia a extins incluziunea financiară pentru milioane de oameni care anterior nu aveau acces la servicii bancare. Programele de microfinanțare digitală sprijină creșterea veniturilor și reducerea diferențelor de gen, oferind microcredite femeilor antreprenoare din mediul rural prin aplicații mobile.

Pentru a stabili corelația dintre impactul educației financiare, incluziunea financiară și FinTech, prin ralierea acestora la realizarea ODD 1 și ODD10, am sistematizat indicatorii relevanți în categorii și subcategorii, fiecare analizând anumite aspecte. Acest sistem de indicatori poate fi utilizat pentru a evalua relația dintre educația financiară, incluziunea financiară, FinTech și reducerea sărăciei, aplicând metode statistice, economice sau cluștrizarea.

Tabelul 1. Sistemul de indicatori pentru analiza interdependenței dintre alfabetizarea financiară, incluziunea financiară și FinTech și reducerea sărăciei (ODD1)

Categoria	Subcategoria	Indicatori
Indicatori ai alfabetizării financiare	<i>Nivelul de cunoștințe financiare</i>	Scoruri obținute la teste standardizate (OECD/INFE) privind conceptele financiare (dobândă, inflație, diversificare).
		Rata de înțelegere a produselor financiare (conturi bancare, credite, economii, asigurări).
	<i>Abilități financiare:</i>	Capacitatea de a întocmi un buget personal.
		Aptitudini în administrarea datoriei și economisirii.
	<i>Atitudini financiare</i>	Procentul populației care consideră economisirea o prioritate.
		Percepția asupra riscului în investiții sau creditare.
Indicatori ai sărăciei	<i>Venitul gospodăriilor</i>	Venitul mediu pe gospodărie. Ponderea populației care trăiește sub pragul sărăciei.
	<i>Accesul la resurse de bază</i>	Accesul la locuințe, apă curentă și electricitate. Rata de incluziune digitală (acces la internet, utilizarea tehnologiilor financiare).
	<i>Consumul și economisirea:</i>	Procentul din venituri destinat consumului și economisirii. Accesul la surse sigure de economisire sau creditare.
Indicatori ai incluziunii financiare	<i>Accesul la servicii financiare</i>	Procentul populației cu un cont bancar activ. Numărul de tranzacții financiare electronice pe persoană.
	<i>Utilizarea produselor financiare:</i>	Rata utilizării creditelor formale și a economiilor. Procentul populației care folosește asigurări.
	<i>Educația financiară accesibilă:</i>	Numărul de programe de educație financiară implementate. Participarea la cursuri sau seminarii financiare.

Indicatori ai impactului economic general	<i>Rata de angajare:</i>	Procentul populației active angajate. Veniturile din activități independente sau afaceri mici.
	<i>Nivelul datoriilor:</i>	Rata datoriilor nesustenabile în raport cu venitul gospodăriilor
	<i>Investițiile în educație și sănătate</i>	Procentul din venitul gospodăriilor destinat educației și sănătății. Impactul educației financiare asupra investițiilor în bunăstarea pe termen lung
Indicatori ai bunăstării generale	<i>Indicele de satisfacție a vieții:</i>	Nivelul perceput de bunăstare generală (calitate a vieții).
	<i>Reducerea inegalităților:</i>	Coeficientul Gini înainte și după implementarea programelor de educație financiară.

Sursă: elaborată de autori în baza sintezei literaturii de specialitate

În vederea corelării celor 3 elemente pentru a contribui la realizarea ODD 10, a fost elaborate următorul sistem de indicatori, care poate fi utilizat pentru a analiza și măsura relația dintre educația financiară și reducerea inegalităților prin studii econometrice, analize comparative sau evaluări de impact (Tabelul 2).

Tabelul 2. Sistemul de indicatori pentru analiza interdependenței dintre alfabetizarea financiară, incluziunea financiară și FinTech și reducerea inegalităților (ODD10)

Categoria	Subcategoria	Indicatori
Indicatori ai alfabetizării financiare	<i>Nivelul de cunoștințe financiare</i>	Procentul populației care înțelege concepte financiare de bază (dobândă, inflație, economisire, diversificare).
		Nivelul de conștientizare privind drepturile consumatorului financiar.
	<i>Accesul la educație financiară:</i>	Numărul programelor de educație financiară implementate pentru grupuri vulnerabile (femei, persoane cu venituri mici, minorități).
		Procentul populației care participă la cursuri de educație financiară.
	<i>Abilități financiare</i>	Capacitatea gospodăriilor de a-și gestiona bugetul.
		Procentul populației care utilizează tehnici de planificare financiară pe termen lung.

. Indicators ai inegalităților economice	<i>Veniturile și distribuția lor:</i>	Coeficientul Gini (indicator al distribuției veniturilor în societate). Raportul dintre veniturile medii ale celor mai bogați 10% și cei mai săraci 10%. Procentul populației cu venituri sub 50% din venitul median național (rata sărăciei relative).
	<i>Accesul la oportunități economice</i>	Diferențele de venit între grupuri demografice (de exemplu, bărbați versus femei, grupuri etnice sau minoritare). Procentul populației angajate pe locuri de muncă informale sau nesigure.
	<i>Redistribuirea veniturilor:</i>	Eficiența transferurilor sociale (pensii, alocații, subvenții). Ponderea taxelor progresive în redistribuirea veniturilor.
Indicators ai incluziunii financiare	<i>Accesul la servicii financiare</i>	Procentul populației cu conturi bancare, împărțit pe grupuri vulnerabile. Procentul populației care utilizează servicii financiare digitale.
	<i>Accesul la credite și economii:</i>	Procentul populației cu acces la credite formale. Diferența în economiile medii între grupurile de venit sau între sexe.
	<i>Programe de sprijin financiar:</i>	Numărul de programe de microfinanțare accesibile populației vulnerabile. Procentul IMM-urilor finanțate în comunități defavorizate.
. Indicators ai bunăstării generale și mobilității sociale	<i>Mobilitatea economică</i>	Diferențele intergeneraționale de venituri (progres social). Procentul populației care depășește pragul sărăciei după accesarea educației financiare.
	<i>Impactul asupra grupurilor vulnerabile</i>	Diferența în calitatea vieții între grupurile marginalizate și populația generală. Rata de incluziune financiară în rândul grupurilor defavorizate.
	<i>Accesul la oportunități non-economice</i>	Nivelul de acces la educație, sănătate și locuințe pentru grupuri vulnerabile. Diferențele în speranța de viață între grupuri socio-economice.

Indicatori de politici și reglementări	<i>Cadrul legislativ</i>	Numărul de reglementări care promovează accesul echitabil la servicii financiare. Ponderea cheltuielilor guvernamentale dedicate incluziunii și educației financiare.
	<i>Eficiența politicilor publice:</i>	Impactul programelor guvernamentale de educație financiară asupra reducerii inegalităților. Progresul în implementarea politicilor pentru incluziunea financiară.

Sursă: elaborată de autori în baza sintezei literaturii de specialitate

Dovezile aduse subliniază rolul indispensabil al educației financiare în realizarea ODD1 și ODD10. Prin cunoștințe și abilități necesare gestionării eficiente a finanțelor, educația financiară nu doar că reduce sărăcia, dar și promovează o mai mare echitate socială.

Concluzii

Studiul de față a evidențiat faptul că pentru a maximiza impactul educației financiare, incluziunii financiare și tehnologiilor financiare în atingerea ODD1 - Eradicarea sărăciei și ODD10 - Reducerea inegalităților, este esențial ca guvernele, instituțiile financiare, organizațiile internaționale și sectorul privat să colaboreze printr-un set de recomandări politice bine structurate, ce țin de promovarea și integrarea alfabetizării financiare în sistemul educațional, fapt care presupune introducerea de cursuri obligatorii despre gestionarea banilor, economisire, creditare și investiții în școli și universități. O altă recomandare ar fi derularea de programe naționale pentru educarea populației cu privire la beneficiile utilizării tehnologiilor financiare. În același timp, pentru a contribui la formarea competențelor financiare digitale este necesară dezvoltarea de aplicații și platforme FinTech care să ofere module interactive din domeniul educației financiare.

Interdependența dintre alfabetizarea financiară, incluziunea financiară și FinTech sprijină direct realizarea ODD1 și ODD10 prin crearea unui ecosistem economic mai incluziv și mai echitabil. Promovarea educației financiare, susținerea dezvoltării tehnologiilor financiare și extinderea accesului la servicii financiare sunt pași esențiali pentru eradicarea sărăciei și reducerea inegalităților la nivel global. În mod sigur, educația financiară nu este doar un instrument, ci o piatră de temelie

a dezvoltării durabile. Implementarea sa strategică poate transforma vieți, reduce disparitățile socio-economice și pregăti calea pentru un viitor mai echitabil și prosper.

Referințe:

1. Alliance for Financial Inclusion. GPF 2018 Report. Accessed January 16, 2025. Disponibil: https://www.afi-global.org/wp-content/uploads/publications/2019-04/AFI_2018GPF%20report_AW_digital.pdf. [Accesat la 22.08.2024]
2. DEMIRGÜÇ-KUNT, A. et al. The Global Findex Database 2021: Financial Inclusion, Digital Payments, and Resilience in the Age of COVID-19. Washington, DC: World Bank Group, 2022. <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-1897-4>.
3. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). Digital Economy Report 2024: Shaping an Environmentally Sustainable and Inclusive Digital Future. Geneva: UNCTAD, 2024. Disponibil: https://unctad.org/system/files/official-document/der2024_en.pdf. [Accesat la 22.08.2024]
4. CIHAK, M. Finance and Inequality. Washington, DC: International Monetary Fund, 2020. Disponibil: [http://elibrary.imf.org/view/IMF006/24497-9781513526546/24497-9781513526546.xml](http://elibrary.imf.org/view/IMF006/24497-9781513526546/24497-9781513526546/24497-9781513526546.xml). [Accesat la 22.08.2024]
5. MORSHADUL, H. et al. FinTech and Sustainable Development: A Systematic Thematic Analysis Using Human- and Machine-Generated Processing. In: International Review of Financial Analysis 95, Part C (2024): 103473. <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2024.103473>.
6. GUPTA, R. ET al. Artificial Intelligence Fostering Fintech: Emerging Trends and Use Cases. In Artificial Intelligence in Financial Markets, 2021. https://doi.org/10.1007/978-3-030-84842-2_5.
7. SAROY, R. et al. Fintech: The Force of Creative Disruption. 2020. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/345759113_Fintech_the_Force_of_Creative_Disruption [Accesat la 22.08.2024]
8. FRIEDLINE, T., NARAHARISSETTI, S. and WEAVER, A. Digital Redlining: Poor Rural Communities' Access to Fintech and Implications for Financial Inclusion. In: Journal of Poverty 24, no. 6 (2020): 517–541. Disponibil: <https://doi.org/10.1080/10875549.2019.1695162>. [Accesat la 22.08.2024]
9. SINGH, A. et al. Financial Sector and Blockchain Technology: Challenges and Applications. 2023. Disponibil: <https://doi.org/10.47750/pnr.2023.14.02.201> [Accesat la 22.08.2024]
10. KLAPPER, L., EL-ZOGHBI, M. and HESS, J. Achieving the Sustainable Development Goals: The Role of Financial Inclusion. Washington, DC: CGAP, 2016.